

Plaatsingslijst

Archief

Archief C.A.E.M. Mohrmann

Lijst gegenereerd op : 2021-10-17

Archiefnummer : 698

Archiefnaam : MOHR

Datering : 1922-1989

Beschrijving : Correspondentie; felicitaties bij diverse gelegenheden; oorlogsdagboeken; bibliografie; getuigschriften en diploma's; recensies van haar publicaties; stukken betreffende lidmaatschappen; stukken betreffende contacten met het Vaticaan; stukken betreffende de Faculteit der Letteren van de KUN; herinneringen; lezingen, artikelen en verhandelingen; dossier 'illegale literatuur' tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Catalogus : [Archief C.A.E.M. Mohrmann](#)

Katholiek Documentatie Centrum

Laatste archief wijziging : 2021-10-15

Ten Geleide

Christine Andrina Elisabeth Maria Mohrmann (1903-1988)

Christine Mohrmann werd geboren te Groningen. Zij studeerde klassieke letteren in Utrecht en Nijmegen, slaagde en promoveerde cum laude bij prof. J. Schrijnen. Na lerares te zijn geweest in Venray en Nijmegen werd zij in 1934 privaat docente en in 1942 lector in Utrecht. In 1946 werd zij ook lector in Amsterdam. Haar wetenschappelijke status was daar toen al lang bekend. Haar vrouw-zijn was oorzaak dat zij niet al in 1938 opvolger van Schrijnen in Nijmegen werd (door een veto van bisschop Diepen). Pas in 1953 werd zij daar hoogleraar. Zij was de eerste vrouw met een leeropdracht in Nijmegen. Deze was Oud-christelijk Grieks en Latijn. Centraal thema van haar onderzoek was het taalgebruik van de christenen, zowel de Grieks als de Latijn sprekende, in het Romeinse rijk. Het feit dat de vroege christenen in eigen kleinere, besloten gemeenten leefden beïnvloedde hun taalgebruik. Zij wist deze hypothese te bewijzen. In de Nijmeegse reeks *Latinitas Christianorum Primaeva* en in een reeks over het Grieks van de vroege christenen werden haar taaltheorieën uitgewerkt. Zij bezat de gave anderen te bezielen en zo kwam een 'Ecole de Nimègue' tot stand. Ze nam deel aan vele congressen in het buitenland. Weinigen hadden zoveel internationale contacten, die haar ook veel erkenning opleverden. In de oorlog had zij clandestien colleges gegeven in Amsterdamse grachtenhuizen, als gevolg waarvan zij in 1955 ook aan de Universiteit van Amsterdam werd benoemd.

Ze was trouw aan de katholieke zaak en aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. De secularisatie was voor haar het weggeven van de identiteit en uitverkoop van geestelijke waarden. In haar gepeperde afscheidsrede in 1973 stak ze dit niet onder stoelen en banken. Dan kon de katholieke identiteit maar beter helemaal opgegeven worden, anders voer men onder valse vlag. Slechts onder grote aandrang van haar kant werd haar leerstoel gehandhaafd. Christine Mohrmann overleed in Nijmegen in 1988.

Bron: KDC-knipselcollectie

0. Beeld en geluid.

Bevat 12 stukken

1-42. Brieven van en doorslagen van brieven aan diverse personen en instellingen.

1931-1945, 1947-1987

Bevat 42 stukken

1.1931-1945

2.1947

3.1948

4.1949

5.1950

6.1951

7.1952

8.1953

9.1954

10.1955

11.1956

12.1957

13.1958

14.1959

15.1960

16.1961

17.1962

18.1963

19.1964

20.1965

21.1966

22.1967

23.1968

24.1969

25.1970

26.1971

27.1972

28.1973

29.1974

30.1975

31.1976

32.1977

33.1978

34.1979

35.1980

36.1981

37.1982

38.1983

- 39.1984
- 40.1985
- 41.1986
- 42.1987
43. **Brieven en telegrammen van diverse personen houdende felicitaties bij gelegenheid van haar promotie.** 1932
- 44-45. **Brieven en telegrammen van diverse personen houdende felicitaties bij gelegenheid van benoemingen.** 1937, 1943
Bevat 2 stukken
44. **Benoeming tot privaat-docent.** 1937
45. **Benoeming tot lector.** 1943
46. **Brieven en telegrammen van diverse personen houdende felicitaties bij gelegenheid van haar 60ste verjaardag.** 1963
47. **Brieven van diverse personen houdende felicitaties en dankbetuigingen voor de toezending van de tekst van haar inaugurele rede "De structuur van het Oud-Christelijk Latijn" uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van privaat-docent aan de universiteit van Utrecht.** 1938
48. **Brieven van diverse personen houdende felicitaties en dankbetuigingen voor de toezending van de tekst van haar inaugurele rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van lector aan de Vrije Universiteit te Amsterdam.** 1947
- 49-50. **Brieven en telegrammen van diverse personen houdende felicitaties bij gelegenheid van het verkrijgen van eredoctoraten.** 1955
Bevat 2 stukken
49. **Eredocoraat van de universiteit van Dublin (Ierland).** 1955
50. **Eredocoraat van de universiteit van Milaan (Italië).** 1958
51. **Brieven en telegrammen van diverse personen houdende felicitaties bij gelegenheid van haar benoeming tot hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN).** 1952-1953
52. **Stukken betreffende haar afscheid als hoogleraar aan de universiteiten van Nijmegen en Amsterdam.** 1973-1974
53. **Brieven van diverse personen houdende felicitaties bij gelegenheid van haar benoeming tot hoogleraar aan de universiteit van Amsterdam en dankbetuigingen voor de toezending van de tekst van haar inaugurele rede.** 1955-1956
54. **Dagboeken bijgehouden van 10 mei 1940 tot en met 8 mei 1945.** 1940-1945
55. **Aantekeningen over Titus Brandsma O.Carm.** z.j.
56. **Curricula vitae.** 1955, z.j.
57. **Overzichten van haar publicaties.** [1954], [1976]
- 58-61. **Brieven over en getuigschriften van haar aanstellingen aan diverse onderwijsinstellingen.** 1928-1931, 1937, 1943-1947, 1952-1956, 1961, 1966, 1973
Bevat 4 stukken
58. **Gymnasium Mater Dei te Nijmegen.** 1929-1930, 1943-1945, 1973
59. **Rijksuniversiteit Utrecht.** 1937, 1943, 1947, 1953
60. **Universiteit te Amsterdam.** 1946-1947, 1953, 1955-1956, 1966
61. **Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN).** 1928, 1931, 1952, 1954, 1961
62. **Toespraken van J. Nuchelmans en F. Duynstee uitgesproken bij gelegenheid van haar afscheid van de KUN.** 1973
63. **Toespraak van A. Hilhorst uitgesproken bij gelegenheid van haar 80-ste verjaardag.** 1983
- 64-67. **Stukken betreffende lidmaatschappen.** 1941, 1946, 1953, 1964, z.j.
Bevat 4 stukken
64. **Linguistic Society of America.** z.j.
65. **Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.** 1953, 1964

- katholieken in Nederland. 1946
66. Vereeniging tot het bevorderen van de beoefening der wetenschap onder de
67. Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden. 1941
68. Gymnasiumdiploma, kandidaatsdiploma en doctoraalbul. Met bijlage. 1922, 1925, 1928
69. Circulaires houdende uitnodigingen voor lezingen van Mohrmann. 1946-1947, 1949, 1970
70. Artikelen over en recensies van haar publicaties uit diverse kranten en tijdschriften. 1937-1938, 1947-1954, 1963-1964, 1972-1974, 1988
71. Verhandeling "Het heengaan van Christine Mohrmann, groot geleerde op het terrein van de christelijke oudheid" van (onbekend). Met correcties. z.j.
72. Artikelen in diverse kranten en tijdschriften. 1935-1938, 1974
73. Stukken betreffende haar herhaalde verzoek aan de Sint Radboudstichting te Utrecht om toegelaten te worden als priva doce nte aan de KUN. 1932, 1936-1937
74. Brieven van Agostino Gemelli OFM. 1946, 1949, 1952
75. Brief van prof.dr. F.J. de Waele. 1952
76. Brief van Johannes Kardinaal de Jong over de toezending van een boek. 1954
77. Artikel "Van Blom" bestemd voor het #Weekblad#. Met brief van B. Naaykens houdende een reactie op het artikel. 1937
78. Brieven en circulaires over haar lectorschap aan de Rijksuniversiteit Utrecht, over de gang van zaken aan de universiteiten tijdens de Tweede Wereldoorlog en over de nasleep daarvan. Met bijlagen. 1940-1945
79. Brief aan Dom Morin OSB. 1945
80. Brieven aan P. Schmitz OSB te Maredsous (België), redacteur van #Revue Bénédictine#. 1949, 1951, 1953-1955
- 81-85. Stukken betreffende haar contacten met het Vaticaan. 1975-1978
Bevat 5 stukken
81. Correspondentie met paus Paulus VI. 1975, 1978
82. Stukken betreffende haar Franse vertaling van de Nederlands tekst van de #Prex Eucharistica I#. 1978
83. Memorandum "La situation actuelle de l'Eglise aux Pays-Bas". Met begeleidend schrijven aan paus Paulus VI. 1977
84. Redevoeringen "L'actualité des oeuvres des pères de l'église" en "Le rôle de la femme dans l'église des premiers siècles" uitgesproken voor Radio Vaticana. Manuscripten. Met concepten met kanttekeningen. Met bijlagen. 1977
85. Memorandum "L'enseignement de la Théologie". Met concept. 1976
86. Stukken betreffende haar deelname aan de Concilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia. 1965-1967
87. Brief van een groep Nederlandse katholieken aan A. Bugnini CM, secretaris van de Conciliaire Raad voor Liturgie te Rome (Italië). Met als bijlagen brieven van Liesbeth Allard en A.J.M. Kat, pastoor van de kerk De Papegaai te Amsterdam, aan Mohrmann. 1965
88. Correspondentie met mgr. J. Bluysen over haar deelname aan het congres over de vertaling van liturgische teksten in de volkstaal, gehouden te Rome (Italië) van 9 tot en met 13 november. 1965
89. Correspondentie met A. Bugnini CM, secretaris van de Conciliaire Raad voor Liturgie te Rome (Italië). 1951, 1964-1965
90. Brieven en doorlagen van brieven over haar docentschap aan het seminarie Rolduc voor het vak patrologie. Met bijlagen. 1975-1987
91. Brieven van diverse personen ontvangen naar aanleiding van de ziekte en het overlijden van J.C.F.H. Schrijnen. 1938
92. Correspondentie met J.C.F.H. Schrijnen. 1938, z.j.
93. Stukken betreffende de Faculteit der Letteren van de KUN en de moeilijkheden in de sectie Frans rondom het functioneren van prof. P. Golliet. 1967, 1979

- KUN.** 1966, 1973
94. **Stukken betreffende de benoeming en opvolging van G.J.M. Bartelink als**
95. **In memoriam "Vale, Christina" van P. Kasteel uit #Katholiek Nieuwsblad# Met**
Wetenschappelijk medewerker bij de sectie Klassieke taal- en Letterkunde van de
kanttekeningen van J.H. Roes. 1988
- 96-97. **Stukken betreffende haar studie van het nieuwe Psalterium.** 1947-1950, 1954-1955
Bevat 2 stukken
96. **Artikelen in diverse kranten en tijdschriften, echter voornamelijk in #L'Osservatore Romano#.** 1947-1950, 1954-1955
97. **Brieven van diverse personen. Enkele met concept-antwoord.** 1947-1950, 1954-1955
98. **Stukken betreffende de Fondazione Latinitas te Vaticaanstad (Italië).** 1975-1978
99. **Aantekeningen "Herinneringen aan de eerste jaren klass[ie]e studie" waarin zij een beeld schetst van een aantal hoogleraren, waarbij dat van J.C.F.H. Schrijnen het meest wordt uitgewerkt.** z.j.
100. **Aantekeningen "Persoonlijke herinneringen aan ontstaan en ontwikkeling van de 'Ecole de Nimègue'".** z.j.
101. **Brieven van studenten, voornamelijk over tentamens.** 1949-1951, 1954
- 102-111. **Lezingen.** 1969, 1971-1973, z.j.
Bevat 10 stukken
102. **"De studie van het Middeleeuws Latijn. ME Latijn als autonoom cultuurverschijnsel" uitgesproken bij gelegenheid van het tweede lustrum van het Instituut voor Middeleeuws Latijn van de universiteit. Typescript.** z.j.
103. **"Die Frau in den ersten drei christlichen Jahrhunderten", uitgesproken te Salzburg.** [1973]
104. **"Les pères du désert".** z.j.
105. **"De continuïteit bij het Latijn in het Westen".** z.j.
106. **"De nieuwe ontwikkelingen in de Algemene Taalwetenschap en de studie van het bijbels en oudchr. Grieks en Latijn", uitgesproken voor de Club (onbekend).** 1972
107. **"Polarité dans langue et littérature Chrétienne".** 1972
108. **"Nouveauté et tradition dans la littérature ... (onleesbaar) Chrétienne", uitgesproken te Leuven.** 1971
109. **"Het oude Joodse en [oudchr.] Grieks", uitgesproken voor de Club (onbekend).** 1969
110. **"Dimitri Michaelides. Sacramentum chez Tertullien", uitgesproken voor de Club (onbekend).** 1971
111. **"Confession".** z.j.
- 112-115. **Verhandelingen. Met correcties.** 1977, z.j.
Bevat 4 stukken
112. **"Eenheid en continuïteit van het oudchristelijk Latijn in de kerk van het westen".** 1977
113. **"Weihnachtspredigten des hl. Augustin".** z.j.
114. **"Het vroegste kerstfeest".** z.j.
115. **"Sakralsprache und Umgangssprache".** z.j.
116. **Tentamenopgaven.** z.j.
117. **Brief van E. Lofstedt te Stockholm (Zweden).** 1951
118. **Brief van Ernout te Parijs (Frankrijk).** 1947
119. **Brief van W.J. Verdenius te Zeist.** 1952
120. **Brief van C. Robben te Tegelen.** 1949
121. **Aantekeningen over Latijnse taalkunde.** z.j.
122. **Verzendlijst van recensie-exemplaren.** z.j.
123. **Verhandeling "Actualiteitswaarde van de Oudchristelijke literatuur". Met correcties.** z.j.
124. **Brief van J.C.F.H. Schrijnen. Met bijlage.** 1928

125. **Artikel "Evocação de Christine Mohrmann" van J.G. Freire uit #Diario de Coimbra#. 1989**
126. **Artikel "Mit Kritik ins Herz der Kirche" van Erwin Kleine uit #Mann in der Zeit#. 1965**
127. **Verhandeling "L'étude du Grec et de (onleesbaar) et le poléochrétie et le linguistique modelé". z.j.**
128. **Verhandeling "Introduction à la (onleesbaar) eucharistique". z.j.**
129. **Circulaire van J.A. Domen te Bussum aan Romegetrouwen inzake de verdeeldheid in het episcopaat. 1979**
130. **Artikelen over de schorsing van mgr. Marcel Lefebre uit #Le Monde#. 1976**
131. **Lezing "De kerstening van de Hellenistisch-Romeinse cultuur. Antieke beschaving en christendom" uitgesproken tijdens de Universitaire Volkshogeschoolweek met als thema "De westerse beschaving en haar toekomst". Met programma. Met samenvatting van de lezing. 1947**
132. **Paspoort. 1946**
133. **Oorkonde houdende een gedicht, haar aangeboden bij gelegenheid van haar afscheid van het Gymnasium Mater Dei te Nijmegen. Met bijlagen. 1946**
- 134-144. **Diploma's. 1953, 1955-1956, 1958, 1964, 1968, 1971**
Bevat 11 stukken
134. **Erepresidentschap van de Meisjesclub van het Nijmeegs Studenten Corps Carolus Magnus. 1953**
135. **Lidmaatschap van Det Norske Videnskaps-Akademi I Oslo, historisk-filosofiske klasse. Met bijlage. 1964**
136. **Chevalier de la Légion d'Honneur van de Orde National de la Légion d'Honneur te Parijs (Frankrijk). 1984**
137. **Korrespondierendes Mitglied der philosophisch-historischen Klasse van de Osterreichische Akademie der Wissenschaften te Wenen. 1968**
138. **Eredocoraat in de Letteren en Wijsbegeerte aan de Rijksuniversiteit Gent (België). 1971**
139. **Korrespondierendes Mitglied der philosophisch-historischen Klasse van de Bayerische Akademie der Wissenschaften te München (Bondsrepubliek Duitsland). 1956**
140. **Eredocoraat in de Letteren aan de Università del Sacro Cuore te Milaan (Italië). 1958**
141. **Eredocoraat in de Letteren aan de National University of Ireland. 1955**
142. **Honorary Member in the department of Polite Literature and Antiquities aan de Royal Irish Academy te Dublin. 1968**
143. **Eredocoraat aan de Université de Nice (Frankrijk). 1968**
144. **Erelidmaatschap van de katholieke meisjesstudentenvereniging Religione junctae Amicitiae te Amsterdam. 1958**
145. **Doctorsbul. Met aanhangend zegel. 1932**
146. **Brieven van diverse personen over congressen van het Comité International Permanent de Linguistes. Met enkele concept-brieven van Mohrmann. 1930-1931, 1936-1939, 1945-1946**
147. **Brief van J. Terlingen, secretaris van het Thijmgenootschap. Met als bijlage een concept-brief van Terlingen aan Agostino Gemelli OFM. 1949**
148. **Congresspeld van het Internationaler Kongress Anthropologie Ethnologie te Wenen (Oostenrijk). 1952**
Bevat 1 stukken
149. **Medaille met als opschrift "Anno Santo. Pax Romana. 19-27 augustus 1950. Amsterdam". 1950**
Bevat 1 stukken
150. **Levensbeschrijving van J.C.F.H. Schrijnen. Met correcties. z.j.**
151. **Circulaire van de Societas Classica te Nijmegen. 1936**

radioredes van de koningin, circulaire van de bisschoppen, circulaire van het verzet, tekst "Het treurspel van Frankrijk" van André Maurois, afleveringen van #Het Parool#, #Trouw# en #Vrij Nederland# en foto's van de koninklijke familie. 1939-1943

152. Dossier "Illegale literatuur" houdende stukken betreffende de Tweede Wereldoorlog
153. Brieven van Gianfranco Contini over haar ontmoeting met Pietro Citati te Rome. Met
waaronder getuigenverklaringen van ex-gevangenen van concentratiekampen, met
getuigenverklaring van het bombardement van 14 mei 1940 op Rotterdam, teksten van
1969